

**КОМИСИЯ ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ
ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ**

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	053-16-9
Дата	05.11.2020 г.

ДОКЛАД

Относно: Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2021 г., № 002-01-59, внесен от Министерския съвет на 29.10.2020 г.

На свое редовно заседание, проведено на 5 ноември 2020 г., Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите разгледа Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2021 г., № 002-01-59 внесен от Министерския съвет на 29.10.2020 г.

От името на вносителя Законопроектът бе представен от г-жа Павлета Торлева-държавен експерт в Дирекция „Държавни разходи“ на Министерство на финансите.

Законопроектът за държавния бюджет на Република България за 2021 г. е придружен от актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (СБП) за периода 2021-2023 г. Разчетите в АСБП за периода 2021-2023 г. отразяват тенденциите в есенната макроикономическа прогноза за развитието на националната икономика и оценките за ефекта от разходните дискреционни мерки, в т.ч. и от временните мерки в условията на извънредни обстоятелства. Необходимостта от преприоритизирането на разходи, свързани с укрепване на системата на здравеопазване, предоставянето на социални услуги и насърчаването на заетостта, няма как да не повлияе на фискалната рамка и на основните бюджетни параметри, както през настоящата година, така и в следващата бюджетна година. Бюджет 2021 г. е анти-ковид бюджет. В него се откриват всички мерки за 2021 г. в отговор на разпространението на пандемията от COVID-19, които са на стойност 3 млрд. и 70 млн. лева, което представлява 2,5 % от БВП. Наред с това определените приоритети на бюджет 2021 са свързани с продължаване на реформата в образованието, здравеопазването, социалната и пенсионната политика, отбраната и политиката по доходи. По конкретно по проекта на държавен бюджет за 2021 г. в частта му за юридическите лица с нестопанска цел е предвиден следният финансов ресурс:

Общо предвидените средства по консолидираната фискална програма за юридическите лица с нестопанска цел възлизат на 332,3 млн. лв., което представлява с 64,8 млн. лв. повече спрямо утвърдените през 2020 г. Допълнителните средства са свързани с осигуряване на ресурси за ограничаване на разпространението на пандемията от COVID-19, както и с предвидени законодателни ангажименти. Увеличението на планирания ресурс е основно за финансиране на дейности по програми за олимпийска подготовка и за развитие на спорта за високи постижения, за финансово подпомагане на проекти на младежки организации по национални младежки програми и дейности, субсидиите за регистрираните вероизповедания в Република България, както и от сметките на средства от ЕС по Държавен фонд „Земеделие“ и Национален фонд. Средствата по КФП са разпределени, както следва:

- По държавния бюджет (включени по бюджетите на министерствата) – 116,4 млн. лв., или с 18,2 млн. лв. повече спрямо 2020 г.
- Общините – 98,3 млн. лв. основно за субсидия за читалищата (делегирана от държавата дейност), като увеличението е с 11,5 млн. лв. спрямо 2020 г.;
- По Национален фонд – 54,8 млн. лв. за финансиране на проекти с бенефициенти ЮЛНЦ по линия на Европейските фондове;

- Държавен фонд „Земеделие“ – 18,2 млн. лв. или увеличение с 5,7 млн. лв. спрямо 2020 г.

- Други сметки за средствата от ЕС и средствата по други международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средствата от ЕС за финансиране на проекти с бенефициенти ЮЛНЦ – 43,9 млн.лв., което представлява увеличение от 10,9 млн.лв. спрямо 2020 г.

Съгласно чл. 4, ал. 2 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел, държавата провежда политика за подкрепа на развитието на гражданските организации и създава условия за насърчаване и финансова подкрепа на граждански инициативи. Държавната политика в областта на гражданските организации се осъществява от Министерския съвет, който приема и актуализира периодично Стратегия за подкрепа на развитието на гражданските организации в Република България. С ал. 1 на същия член от закона е предвидена възможност държавата да подпомага и да насърчава юридическите лица с нестопанска цел, определени за извършване на дейност в обществена полза, чрез финансираня, но при условия и по ред, определени в съответните специални закони и при съобразяване с правилата по държавните помощи, т. е. предвидено е организацията, която се подпомага от държавата да отговарят кумулативно на две условия: 1. Да са определени за извършване на дейност в обществена полза и 2. Да има условия и ред за тяхното финансиране в специален закон. През 2021 г. на основание чл. 4, ал. 8 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел по централния бюджет за насърчаване и финансова подкрепа на проекти с обществено значение на юридически лица с нестопанска цел за осъществяване на общественнополесна дейност са предвидени целеви средства в размер на 1 млн. лв. След като Съветът за развитие на гражданското общество започне дейността и утвърди критерии, условия, правила и процедури за оценката на проектите и разпределението на средствата, тези средства в размер на 1 млн. лв. ще бъдат предоставени с акт на Министерския съвет по реда на Закона за публичните финанси.

При разработването на проекта на държавен бюджет за 2021 г. в частта за юридическите лица с нестопанска цел, с оглед постигане на по-голяма степен на съответствие на провежданите политики и разпределението на публични средства за тяхното реализиране се възприе финансовото подпомагане на юридическите лица с нестопанска цел да се извършва чрез бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет в рамките на целите и приоритетите на утвърдените им области на политики, от чиято отговорност и компетентност е тяхното провеждане, а не от централния бюджет.

Финансовото подпомагане от страна на държавата на юридическите лица с нестопанска цел следва да става при съобразяване с относимите законови изисквания и при отчитане на специалния статут и значимост на организацията, и следва да води до измерими резултати за обществото при изпълнението на конкретна политика,

Основания за получаване на средства на ЮЛНЦ по бюджетите на министерствата:

По бюджета на Министерството на културата (чл.17) – 3,718 млн. лв. от които:

- 2,940 млн. лв. - средствата се предоставят след провеждане на конкурс при условия и по ред, определени от министъра на културата на основание чл. 14, ал. 2, т. 1 и чл. 31, ал. 2 и 3 от Закон за закрила и развитие на културата;

- 0,412 млн. лв. – за Регионален център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа - Центърът получава субсидия от държавния бюджет на основание чл. 44 от Закона за културното наследство;

- 0,140 млн. лв. – за Съюз на народните читалища на основание чл.- с §4 от преходните и заключителни разпоредби на законопроекта се предлага промяна в чл.4в от

Закона за народните читалища, с която се цели осигуряване на финансово подпомагане под формата на субсидия от държавния бюджет, определяна ежегодно със закона за държавния бюджет, за Съюзът на народните читалища като национално представителната организация на читалищата;

- 0,226 млн.лв. - Национален дарителски фонд „13 века България” - Национален дарителски фонд „13 века България” получава субсидия от държавния бюджет на основание чл.13, т.4 на Закона за Националния дарителски фонд „13 века България”. Той има за цел да организира и подпомага дарителска дейност, извършвана от български и чуждестранни физически и юридически лица в подкрепа на образованието, науката, културата, възстановяването и опазването на исторически и културни ценности, здравеопазването и други социални сфери.

По бюджета на Министерството на труда и социалната политика (чл. 14) – 4,704 млн. лв. от които:

- 0,270 млн. лв. за рехабилитация и интеграция на хората с увреждания на основание чл.10, ал.3, т.8 от Закона за хората с увреждания;

- 4,434 млн. лв. за национално представителните организации на и за хората с увреждания на основание чл.95 от Закона за хората с увреждания, които са посочени поименно в чл.14.

По бюджета на Министерския съвет (чл.6, ал.4) 38,640 млн. лв. за субсидия за регистрираните вероизповедания в Република България, разпределението на които е посочено в чл. 6, ал. 4 от проекта на Закон за държавния бюджет.

По бюджета на Министерството на младежта и спорта – 59,793 млн. лв.:

- 12,2 млн. лв. за финансово подпомагане реализирането на спортни дейности и проекти по целеви програми за развитие на спорта за учаци и спорта в свободното време, финансиране на учебно-тренировъчна и спортно-състезателна дейност в спортни училища, за развитие на детско-юношеския спорт, за подпомагане реализирането на дейности по програми за развитие на спорта за всички и програми за хора с увреждания съгласно Закон за физическото възпитание и спорта и за финансиране на проекти за младежки дейности по национални програми за младежта съгласно Закона за младежта и Закона за хазарта (чл.10 а). Предвидените допълнителни средства за тези дейности през 2021 г. са в размер на 3,4 млн. лв., в съответствие с предвидени законодателни ангажименти по Закона за хазарта;

- 47,620 млн. лв. - за финансиране на дейности по програми за олимпийска подготовка и за развитие на спорта за високи постижения, за подпомагане организирането и провеждането на европейски и световни първенства на територията на страната, подпомагане и лечение на спортисти и финансиране на др. спортни дейности съгласно Закона за физическото възпитание и спорта, като през 2021 г. за тази цел са предвидени допълнително 6,5 млн. лв.

По бюджета на Министерството на здравеопазването (чл.15) – 5,2 млн. лв. за финансиране дейността на Българския Червен кръст на основание ЗБЧК. С проекта на бюджет за 2021 г. за БЧК е разчетен допълнителен ресурс в размер на 0,5 млн.лв. за изграждане на капацитет за адекватен отговор на нарастващите нужди, във връзка с пандемията на COVID-19, както и за провеждане на обучения за работа в епидемична обстановка, оказване на психосоциална помощ и подкрепа на национално, местно ниво и в рамките на международно сътрудничество.

По бюджета на Министерството на икономиката (чл.19) – 1,9 млн. лв. от които:

- 0,070 млн. лв. на основание чл.172 от Закона за защита на потребителите - за подпомагане дейността на сдруженията на потребителите;

- 1,850 млн. лв. за Български институт по стандартизация на основание чл. 55, т. 1 от Закона за националната стандартизация.

По бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството – 0,540 млн. лв. за Асоциации по ВиК съгласно чл.198в, ал.12 и ал.13 от Закона за водите.

По бюджета на Министерството на правосъдието – 0,690 млн. лв. средствата са за юридическите лица с нестопанска цел, кандидатстващи с проекти, във връзка с прилагането на Закона за защита от домашното насилие и прилагането на Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления.

По бюджета на Министерството на отбраната (чл.11) – 0,262 млн. лв. за Съюза на ветераните от войните съгласно чл. 6, ал. 2 от Закона за ветераните от войните.

По бюджета на Министерството на външните работи – 0,8 млн. лв. за Официална помощ за развитие и хуманитарна помощ по проекти, изпълнявани от юридически лица с нестопанска цел.

По бюджета на Министерството на образованието и науката (чл. 16) – 0,100 млн. лв. - Македонски научен институт - за подкрепа на научноизследователска дейност и популяризиране на богатото българско културно-историческо наследство в Македония. Основната цел на Македонският научен институт е да работи за духовното единство на всички българи и да проучва историята, етнографията, географията, културата и икономиката на историко-географската област Македония.

Становището на Обществения съвет към Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите, беше представено от г-н Мирослав Цеков от Национален младежки форум.

Отношение по законопроекта за държавен бюджет за 2021 г. взе народният представител Георги Гъоков, който отбеляза, че във връзка с чл.4, ал.8 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел и създадения Фонд към Съвета за развитие на гражданското общество всяка година се предвиждат средства в размер на 1 млн. лв., които да момента не са били разпределяни, т.к. Съветът още не е заработил. Поставен бе и въпросът за отпадането на Съюз на тракийските дружества в България от списъка на финансираните организации.

След проведената дискусия Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите с **8** гласа „За“, **3** гласа „Против“ и **0** гласа „Вздържали се“ предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2021 г., № 002-01-59, внесен от Министерския съвет на 29.10.2020 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ**

ГЕОРГИ ГЪОКОВ